

Cízlo 8.

23. febr.

Bonhai Bóh!

Létnik 12.

1902.

Ssyli spěval,
Pilnje dželat,
Stronja eže
Sswójny statot,
A twój hýjatok
Srđny je.

Sa stav sprózny
Napoj mózny
Luboscž ma;
Bóh pak hýjerny
Psches spač mérny
Cerstwošcz da.

Njeh th spěvasch,
Sswérne dželash
Wjchedne dny;
Džen pak hýjath,
Duschi dath,
Wotpocži th.

S njebješ mana
Njeh czi thmana
Žiwnoscž je;
Žiwa woda,
Kiz Bóh poda,
Wolschew eje!

F.

Serbiske njeđelske lopjeno.

Wudawa ho kózdu hýbotu w Ssmolerjez knihicjihcérni w Budyschinje a je tam sa šchtvortlétetu pshedplatu 40 np. doštač.

Reminiscere.

Hebr. 5, 8. 9.

Hdyž eže hýjaty Pawoł jadro zýleho evangelija s krótka wuprajieč, rjeknje wón: My prédujem⁹ teho kschijowanego Chrystuža (1. Kor. 1, 23). A nashe japoschtoſke wéruwusnacze, hdyž je rēčalo wo Jesušowym narodze, psches kótryž je wón jako Boži syn bo ſjewiš, hnydom s tamnymi tjsjomi ſłowami „čeřpił pod Poncijom Pilatom, kschijowanym, wumrjet,” jeho čeřpjenje a wumrjecze wusběhnje, njeſpominajo na jeho wulke, mózne, lubosne wschelake profetiſte ſkutkowanje. — A taž ſłowo wot kschijza w ſrjedžisju wſcheho kſhesčijanſkeho wusnacza a prédowanja ſteji, tak je kschijz nět snamjo kſhesčijanstwa. Kajke pschemenjenje je bo s tutym ſnamjenjom ſtało wot teho ežaša, jo je Jesuš na nim wižał a ſwoje živjenje wostajil! Prjedy ſnamjo haniby a poſlečja, haj, ſhibjeńza stareho ſweta; nět ſnamjo dobyčja, ſaložna twórba Božich domow, pscha wéžow, kiz k njebju počasuje, mſda a ſnamjo čeřeče na wutrobje ſmužith, nježebičnych a wo derjemeczu ſobukrajanow derje ſaſlužbnych mužow, ſnamjo najkražniſcheho troſhta na rowach naſchich lubowaných njebočiezkih!

Poſtny ežaš tu jaſo je a hnuje naſ woſebje nět k Jesušowemu kſhijzej horje poſhladač. Čeřho dla dha pak je prédowanje wo kſhijzu jadro zýleho evangelija? Sswjate pižmo nam na to wotmolwi: „Hacž runje běſche Boži syn, je wón wſchaf s teho, ſchtož čeřpjesche, tu

poſkluschnoſcz wuſnył; a jaſo wón dokonjan⁹ bě, je wón wſchitkim, kótiž jemu poſkluschni ſu, pomhał k wěcznej ſbóžnoſci.“ (Hebr. 5, 8. 9) Potajkim psches ſmjerč na kſhijzu

- 1) bu Jesuš ſam dokonjan⁹,
  - 2) je wón nam pomhał k wěcznej ſbóžnoſci.
- 1) Jesuš bu dokonjan⁹ psches čeřpjenje a wumrjecze; pschetož „hacž runje běſche Boži syn, je wón wſchaf s teho, ſchtož čeřpjesche, tu poſkluschnoſcz wuſnył.“ My nježniemy bo na tym džiwanž, ſo tež wón poſkluschnoſcz wuſnyč mějeſche. Kaž někajkemu njepoſkluschnemu, to jemu trjeba njebe, ſa to bě Boži syn. Ale hacž runje bě „wéryny Bóh, wot Wózta we wěcznoſci por odženy“ bjes hrěcha a winy, dha bu tola tež — ſpytowanj. Tež Jesuš „pschibjerasche“ na mudroſci a na lětach a na hnadle pola Boha a czlowjekow (Luk. 2, 52). To rěka: Tež jemu tuton hrěchny ſwět napschecživo ſtupi, kiz wſchudžom tak bliſko połoži a lóhke čzini, wot Božich puežow bo minyč; kiz tež ſa najezisežiſhu wolu je poſku ſpytowanjow. To tež wón wě, to tež wón je pytnył a ſhonik; teho dla je ſwojich wuežownikow wucžik bo modlicz: Njewjedž naſ do ſpytowanja! A jeho pschibjeraſje je to psches-jene-wostacze ſe ſwojim njebeſkim Wózom, je to wobſtacze we wſchěch ſpytowanjach, je wobſtajna poſkluschnoſcz pschecživo Božej moli; taž teho dla tež wot njeho pižane ſteji, ſo ſpytowanj je we wſchitkim runje jako my, ale bjes hrěcha (Hebr. 4, 15). Najwyſchſhi ſkhodženik pak dožahal a dokonjan⁹ bě wón hakle, jaſo wón tež w naſcežſhim wojowanju bě dobył, a jaſo wón Bohu

najwyschšchi wopor požłuschnoscje bě pschinjeſł, mjenujz̄y wopor swojego žiwenja.

Sswjate ſezenje na njedželu Invocavit rēczi wo Jesužowym ſpytowanju. W ſpočatku póstneho čaſa mamy s tym ſebi roſpominac̄, kaf wón ſo ſapr̄e, ſo by Bohu požłuschny był. Jego zyłe žiwenje drje je dolhi rječas tajkeho ſo ſapr̄eza; a tola hakle tehdyn, jako wón ſo na pucz̄ ſwojego czeſpjenja podawa, jeho ſprawnu, na požłuschnosc̄ derje ſwuczowanu duschu tajke ſpytowanje wocząkuje kaž ženje prjedy. Wón pocza ſo rudzic̄ a ſtyſkiwym bycz, a jeho duscha je ſrudna hac̄ ſmijerczi. Trójz̄ padnje na ſwoje wobliczo ſ horzej modlitwu, trójz̄ wón ſo ſwojego Wótza woprascha, hac̄ tola móžno njeje, ſo by tón khelich wot njeho prjecz ſchoł. S jeho czeſpjeniom hakle najcežſche pruhowanje a ſpytowanje ſo ſapocz̄nje. Wón, knies a kral njebjeskeho kraleſtwia, podatý do mozy njepſcheczelow, do czwile a haniby, do najwjetſcheje ſmijertneje nusy ſwojeje dusche, w kotrejz̄ dyrbim wuwołacz; „Eli, Eli, lama ſabachthami?” t. j.: „Mój Božo, mój Božo, czego dla ſy mje wopuſteſzil?” Hlubje dele wón njemóže wot ſwojeje njebjeskeje wýſkocſeje. Alle tež tu jeho heſlo wostanje: Niz moja wola, ale twoja wola ſo ſtań! Druhu požłuschnosc̄ wjazy wuknyc̄ njemóže, wón je jene ſe ſwojim Wótzem, wón bě dokonjanu.

2) Schto dha paſ nam to pomha?

„Jako wón dokonjanu bě, je wón wſchitkim, kiž jemu požłuschni ſu, pomhal ſ węcznej ſbóžnoſci.“

Jesuž je jene ſ Bohom. Hrēchny czlowjek paſ je wot njeho dželeny, wustorezeny ſe ſbóžnego towarſtwa ſe ſwojim njebjeskim Wótzem, ſe ſjednoczeniſtwa ſe žiwenym Bohom. Kaf paſ by czlowjek, kiž ſwoju winu derje czuje, kotrehož ſwedomnie je wotuczilo, ſebi ſwazil, pſched ſwiate Bože wobliczo ſtupic̄, hdz̄ w nim ſurowego ſudnika widzi, kiž jeho ſacziſknyč a ſatamacz dyrbim? Nē, hrēchnikej je pomoznik, ſarecznik, ſrednik nusy. Teho dla praji liſt na Hebrejskich, ſo, kaž w starym ſlubje wýſhſchi měſchnik by kózde lěto wopor wujednanja pschinjeſł, tak je Chrystus, tón prawy wýſhſchi měſchnik, kiž je wjetſchi dyžli wſchitzny profetojo a najwyschſchi duchoj, wjetſchi ſamo hac̄ Mójsaſ a Aaron ſe ſwojim měſchniſtrom; wýſhſchi měſchnik, kiž je ſo ſam woprował. „Chrystus je pſchischoł, ſo by wýſhſchi měſchnik był. Tež njeje wón pſches kóſlazu a czelazu krej, ale wón je ſam pſches ſwoju krej junu do teho ſwiateho nutſchoł a węczne wumóženie namakał. Tuto je wón junu czinił, jako je ſo wón ſameho woprował.“ Tuta ſmijercz na kſchizu je ſawdawł ſa to, ſo njebjeski Wótz hrēchi wodawa. „Wón, kotrež tež ſam ſwojego ſyna njeje pſchepuſteſzil, ale je jeho ſa naſ ſchitkach podał; kaf by wón tež njechał ſ nim wſchitko nam hnadiuje dacz?“ To tež tamny starý ſcheczijanski kſerluſch wupraj, ſpewajo:

O jehnjo Bože ſwiate
Na kſchizu ſareſane;
A tej ſmijercz ſa naſ date,
Naſ ſhoja twoje ranę.
Wſchón hrēch ſy na ſo wſalo,
To žiwenje nam dało.
Sſmil ſo nad nami, o Jesu!

Haj, ſmil ſo nad nami, daj nam twój mér, o Jesu! Tak mamy jeho tola ſaſo ſ nowa proſyę, pſchetož hrēch wostanje móž. kiž pſchezo ſaſo naſ do ſpytowanja wjedze. Wérjazym drje rukuje tón ſbóžnik ſe ſwojej ſmijerczu, ſo

jim wina wodata budże, ale tola jenož potom, hdz̄ jemu požłuschni ſu: Schtož pſchecziwo hrēchej njewojuje, tón nima žaneho džela na wodawanju, a wostanje hrēchow wotroęž. Duž tež naſch tekſt njepraji, ſo je Jesuž wſchitkim ſ węcznej ſbóžnoſci pomhal, ale wſchitkim, kiž ſu jemu požłuschni. Kohož Jesužowa ſuboſcz hnuje a pſchima, kotrehož wutroba je pod czeſkim brémjenjom hrēcha ſweta ſo ſlamala: kiž ſe ſtrózelemi je poſnał a ſdychuje:

Ja ſyム to ſawinował,
Schtož ty ſy pſcheczevił;
Te puki ſy ty ſchował,
Kiž ja bych ſaſluzil.
Ja ſłóſnik ſteju tudyn,
Mje njeſudz ſurowje;
To proſchu hrēchnik thudyn,
Cziń ſo mnū po hnadze!

tón budże hrēchi hidzic̄ a Jesužej požłuschny.

Misionarej, ſ mjenom Rauch, powjedaſche wobroczenym Indianſki: Majprjedy pſchińdze ſ nam, kiž chyjſche nam dopoſkaſež, ſo Bóh je. Teho ſy wuſměſheli: Ty błaſny, měniſch ty, ſo to dawno njewěny? Potom pſchińdze druhi, tón napominaſche naſ, ſo njebychmy naſchich bližſich wobſhali, ani mordowali, ani kramli. Teho ſy ſy pſjecz poſkali: Oži a powjedz to najprjedy twojim bělym bratram, a hdz̄ woni po tym czinjo, potom pſchińdze ſaſo! Skónečnje ſy ty pſchischoł, bratſje, a ſy nam předowala wo Jesužowej ſmijerczi na Golgatha, wo krwi, kotrež je wón na kſchizu ſa naſ pſchelał. A tutón kſchiz je naſchu wutrobu dobył!

Tak je ſłowo wo kſchizu móž noweho žiwenja w Bosy.

Nieſte tola tež nam ſwiaty póstny czas, kiž Jesužowu njeſkónečnu ſuboſcz nam pſched woczi ſtaj, wutrobu hnuje, ſo bychmy džaka poſni wuſnali:

Chzecze wjedzecz, ſchtož ja wěm?
Dyrbju wam to prajic̄ wſchém,
Šcho mi nětko pſche wſcho dže,
A ſchto moja kſwalba je?
Jesuž Chrystus na kſchizu! Hamjeń.

G. Voigt-Ketliczanski.

Puczowanje po Božim piſmje

abo

ſajle myſzle nadendzech, Bože ſłowo czitajo.
Podawa ſwerny czitaj „Pomhaj Bóh-a“.

1. Iſnihi Mójsaſowe, 32. ſtar (Poſraczowanje)

Po waſchnju w narodnych krajach poſhilachu ſo ludžo, ſo bychu druhemu ſwoje počezeczowanje wopokaſali a jemu jako ſwojemu knjeſej abo kralej hoſdowali, pſched nim někotre ras, trójz̄ abo ſydom ras, a to tak hluboko ſ jemi, ſo by ſo čolo nimale ſe jemu dótkalo, poſzledni króz drje by ſo ſtawało, jako tu, ſo by ſo czlowjek pſched druhim na ſamu ſemju lehnył.

Tajkele ſwontowne poňzowanje ſakubowe je wuras ſnutſtowne ſe ſaczućom ſwojeje winy. Cſaw ſo mjenje ſabjera, doſelž ma poměrnje kſmauſche a pódla mjenje nězne ſwědomje.

4. Cſaw paſ na dobo wſchón hneſ ſabjwſchi jemu napscheczo běžſeſche a woſoſha jeho; a padnywſchi jemu woſolo ſchije, woſchija jeho a woſoſhowaſche jeho. A wonaj plakaſchtaj wobaj ſi wjeſzeloſcžu — Cſaw, ſo je bratra po dołhim dželenju ſ nowa doſtal, ſakub, ſo bě knjeſ tak ſpodźiwne jeho pſchecziwnikowu wutrobu pſchemeníł.

So wobaj plakaſchtaj, ſ tym běſchtaj tutaj ſestarjenaj muzej ſ nowa dwójnikaj.

Cſawowe ſuboſne waſchnje bě ſa ſakuba preni plód jeho bě-

dženja, prěnje wusphtowanje jeho mjenia; wažnosć tuteho bědženja ho saniči, měnišči-li, so je Ěsaw se wscheho spocžatka byl měrnje smyžleny, a so njeje tamních muži žobu wſal, so by ho s nimi na Žakuba saměřil. Byli wschón strach sa Žakuba jenož wusdaty byl, tak by potom Bóh mohl prajiež. Žakub je s Bohom a s človjekami ho bědžil a je byl s dobywarjom, tak by mohlo dobyče nad Ěsawovej wječiwosći ho kvalicě jako myto sa bědženje s Bohom?

Tako nam kvalice pížmo wšecké slabosće, na kvalitach ho počasowaze, bješe wscheho wotkrywa, tak počasuje nam tež wšecké luhosće, kotrež wuhladach na taſich, kotsiž steja hischče poched klubom s Bohom. Židža s pôsdiňich czaſow žu ho pohorschowali, soj je Ěsaw žwojeho bratra koſchil, a tak žu kłowa: „a wofosha heho“ w jara starých rukopisach pobrachowale.

Pharisejszny se sputanej wutrobu, kotsiž žu tule schtuežku wotpižali, njemžachu wulkoſć Božej wutroby ſapchijecž, kotrež tež w tych, kotsiž njechadža jeho džecži bjež, ſnamjenja žwojeho wobraſa nam da widžecž.

S tutym Ěsawovym powitanjom dosta ho Žakubej s doboem tež woħanbjazy porok předawſich hřechow dla.

5. A Ěsaw polóži po něčim žwoju pschedpolnu wutrobu, puſcheži bratra, poſběhny žwojeho woczi a wuhlada žony, sa Žakubom ſtejaze, s jich džecžimi, a džesche pschi tutej ſkladnoſci, so by ho s Žakubom do pschedzelniwych rěžow dal: „Schtó žu eži tu pschi tebi? Kac̄ wone k tebi žluſheju?“ Wón wotmolvi: To žu džecži, kotrež je Bóh twojemu wotrocžkej ſa czaſ, ſo je dołho pschi Labanje pschedbywał, wobradžil.

6. A hdyz běſche Žakub jinaj poſiwny, pschistupiſchtej džowžy ſe žwojimi džecžimi, a poſhilischtaj ho poched Ěsawom.

7. Leja tež pschistupi ſe žwojimi džecžimi a poſhilowasche ſo poched nim. Potom tež pschistupi Joseph a Rahel a poſhilischtaj ho tež poched nim.

8. A wón džesche dale, rěč na darm ſwjedžiz, kotrež bě Žakub jemu naſcheczo pôžlał, a kotrež wón ſo hněwom njebě poſhial, kotrež pak nětko, poſhetworiwjski ho doſpolne we wutrobje, ſa wobkežbowanja hōdne mějeſche: Schto chzeſh ſe wſchitkim tym ſtadłom, kotrež žym ſetkał? Wón wotmolvi: So bjež hnadu namakał poched mojim knjeſom, teho dla žym je tež po wſchej žwérje ſe wſcheho žwojeho ſtadla wubral a žym je poched žobu pôžlał.

9. Ěsaw džesche: Ža mam doſcz, mój bratſje, nječiň ſebi ſchody moje dla, ale ſhowaj ſebi, ſchtóž maſch.

10. Žakub wotmolvi: Ach ně, njeſarjekn ſo mi tola; jeſi ſo žym hnadu namakał poched tobu, dha wopokaž mi tule luboſez a wjmi mój dar ſo mojeje ruki; poſhetož ja widžach twoje woblicžo, jako bjež Bože woblicžo widžał; a njech ſo to tebi derje ſpodoba wote mnje. Ma twojim woblicžu je ſo mi Boža pschedzelniwoſć a miloſez ſjewila, ty žu byl milý ſe mni, a tak poſchihotujesch mi prawdžite wjeſele, poſchijecži woprowanſki dar, kotrež bjež chzył poſches tebeje Bohu woprowacž. Bóh je tebi taſke ſmyžlenje ſe mni do wutroby dal, ſo by ſo tebi tak rjany dar dostał.

11. Wjmi wſchaf požohnowanje wote mnje, kotrež žym tebi poſchinjeſz; poſhetož Bóh je mi to wobradžil, a ja mam wſchitkeho doſcz. Tak wón jeho poſchinjeſz, ſo wón to wſa.

Sda ſo, ſo je wuras ſo wotpohladom wubraný, jako chzył Žakub na kranjene žohnowanje dopomiež a prajiež: Řaž daloko je mi tele žohnowanje poſchitomne a ſeníſke ſubla ſarukowale, a kaž daloko ma ſa tebeje wažnosć, tak daloko je tebi wróčzu.

Ěsaw bě prajil: Ža mam doſcz; Žakub móže bjes poſchehnača jeho poſchehahacž, wjedžiz, ſo je Žehova jeho Bóh, a teho dla prajiz: Ža mam wſchitkeho doſcz.

12. A Ěsaw, dokelž chzyſche tež Žakubej nětaſku luboſez wopokaſacž, džesche: Čehúmoj nětko dale a džimoj, hdyež by ty chzył, ja chzu ſa tobu čahycež, ſo bjež tebeje ſo mojim mužstvom poſchewodžał, ſo njeby nichtón ani tebi, ani tym twojim nětaſkeje ſchividži nječiniſil.

Wón pak, wſcho derje roſpominajz, chzyſche ſadžewacž, ſo by Ěsaw ſo nim do Kananejskeho kraja čahny, a něžnje na bratra dživajz chzyſche jemu najhlubſchu poſchijecž, ſamjelczeč, a teho dla ſtaij poſchicžinu, poſches džiwanje na ſeníſke bôle ſafanu, do předka, prajiz: Moj knježje, ty wěſh, ſo mam male džecžatka žobu, a wozh a džyne ſruwy, ſi nimi njemžu ſa čahom twojich wobrónjenych kvalitacž. S džecžimi drje by ſo hodžalo ſebi po něčim ſaradžie, hdz pak bjež wone, džyne wozh a ſruwy, jedyn džen poſchehnate byle, by mi žyle ſtadlo ſemrjelo.

Hdyž je Joseph ſo narodžil, jako bě Žakub 91 let starý, dha bě wón nětkole něhdže 6 let starý, Dina pak njebě wjele staršcha.

14. Mój knježje, czechu wſchaf předy twojeho žlužomnika: ja chzu pomalu ſtadlo ſa tobu hnacž, kotrež je poſchede minu, ſa tym hacž džecži a ſtadlo póndu, doniž njeſchińdu na kónz žwojeho počzowanja a potom wot tam njeſchińdu junu na wopht k ſwojemu knjeſej w Seirje.

Žakub poſhilubi ſe žlowom wopht w Seirje, kotrež ſo poſdžiſcho wjazy njenapomni. Žakub je drje to woſebje teho dla ežinil, ſo by Ěsawej kruče ſdželil, ſo wón w Kananejskim kraju woſtanje, a ſo chze tam bydlicž. Podla wſcheje ponižnoſce poſched žwojim bratrom džerži ſo tola kruče Božeho žlužjenja, kotrež je ſo jemu poſches požohnowanje ſa prěnjeho narodženeho doſtał. A runje teho dla ma ſa žwoju poſchiliſtchnoſć, podobnje jako něhdž Abraham porunjo pječ ſrakam, runje nětko porunjo Ěsawej žwoju žamoſtatnoſć ſafitowacž, ſo njeby ſo džakom, jemu winowatym, ſi nowa ſo ſo nim ſapletl.

Wopomu, ſo njemža „prawi w wérje“ ſe „žwathmi ſe ſkutkow“ khodžicž. Poſhetož wérjaz ſhodži ſo ežichim duchom, žwath ſe ſkutkow pak ſo naduwa ſe žwojimi ſkutkami po Božim ſalonju.

15. Ěsaw džesche: dha chzu ja tola ſo najmjeñſha poſchi tebi wostajicž někotrych ſo mojeho luda, kotsiž ſu ſo minu; eži měli ſo zyle po tebi a po twojich potřebnoſezach ſložowacž, ſo njetrebał nihdy na nihdy kvalitacž. Wón wotmolvi: K čemu je to trjeba? Ža njetriebam poſchewoda, puež je bješe wſcheho ſtracha, njebych wjedžał, kajke ſtrachi mi mohle hroſhež. Njech jeno hnadu namakam poſched žwojim knjeſom; wostań mi poſchihilem a hnadny, ſi tmy žym ſpoſojenj.

16. Tak ežehnische Ěsaw tón džen ſažo žwoj puež do Seira.

So je Žakub jeho tam wophtal, wo tmy ſo nam nicžo njeſowiedži, wſchaf to tež ſa ſlawiſh Božeho kralefwa žaneje wažnoty nima; ale hdyz ſu Ishaaka kvalovali, nadeňdžemoj wobaj braſraj w pěknej poſchiesjenioſć ſo poſchi ſebi. Tak dha bě wujednanje tež ſprawne a trajaze.

(Poſkražowanje.)

Wſchelake ſ bliska a ſ daloka.

— Lecžaze ſopjeno ſa kollektu ſnutſkowneho mižionſta, kotrež ſo přemi poſutny džen hromadžuje, je ſo tež ſažo w žerbſkej rěži wudalo. Wone chze ſažo naſche wutroby ſahorjež ſa wažny ſkut ſnutſkowneho mižionſta, ſo bježu ſo tež ruci wotewrile ſi bohatym daram. Na lecžazym ſopjenu ſo tež lubym ſſerbam ſi nowa naſche „Pomhaj Bóh“ jako žerbſki čažopis ſnutſkowneho mižionſta porucžuje. Na lecžazym ſopjenu je poſledni džel tuthych žlowow njejažny w ežiſchežu. Duž te žlowa ſi poředzenju a ſi roſjažnenjenju tudy podam: „Naſche nježelske ſopjeno „Pomhaj Bóh“, kotrež je ſo doboem čažopis ſnutſkowneho mižionſta mjes ſſerbami, ſo poſchi tej ſkladnoſci wſchitkim lubym ſſerbam ſi nowa porucžuje. Wone placži 40 np. na $\frac{1}{4}$ lěta a je poſches knjeſow fararjow, kaž tež we wſchěch poſchedavařiſach „žerbſkých Nowin“ doſtačž.“

— K ſlotemu kvalitaj knjeſa wumjeňkarja Kunatha w Dobroſtežach, na kotrež ſo hižo w poſledniem ežiſle ſponini, ma ſo hiſchče dodačž: Ma dnju ſloteho kvalita buſchtaj ſi Kunath a jeho mandželska wot knjeſa fararja Handrika domach žwathočnje požohnowanaj. Tego Majestosež naſch ſubowany kral Albert je jinaj wažnemu dneji žwoj ſubowany jako dar ſpožčil. Ma hornim wobluku je ſnamjo kralowskeho dara kralowska króna. Knjeſ Kunath je starý veteran ſi lěta 1848, ſi kotrež je jenož hiſchče jara malo živých. Wón w lěče 1848 w Draždānach pola regimenta „Kronprinz Albert“ jako wojak žlužesche, hdyz revoluzija wudýri. Tehdom mějeſche jako podwyský čeſc, krala w hrodze ſtražowacž. W tej ſamej nožy pak je krala na kvali na twjerdžiſu Königstein poſchewodžał. S rjanym darom je naſch ſubowany kral stareho živerneho vojaka čeſeſzil a ſvjefelil.

— Šapocžatf thdženja rěžesche ſo na ſakſkin ſejmje wo novej želeſnižu, kotrež ma ſo ſo Wósporka do Radworja natwaricž. Šapóžlanz Hähnel ſo ſo dobrym prawom wobčežowasche, ſo twar tejele želeſnižu jara pomalu poſkražuje. Nowy ſinancny minister poſhilubi, ſo budže ſo ſa lepsche ſpečhowanje twarjenja želeſnižu ſtaracž. Duž nadžiomne ſo ſo twarom w najblížſhim čažu ſapocžnie. S doboem je ſažo žlyſhacž, ſo chze pruſka wyschnoſć nowu želeſnižu wot Rakez dale do ſródka twaricž. Tale želeſniža,

na kotrūž ſo hižo dołho čzaka, je jara ważna a nuſna. Alle dokelž je nadžija pſchezo ſaſo ſpadowała, ſo tež tón króz ſaſo bojimy, ſo i wuwjedźenju njedónđe.

— Sa nowego ſakſkeho ministra prawa je ſo tajny juſtizny radžiczel dr. Otto pomjenował.

W o m l o d ž a z a s t u d ž e n .

Sſonjena bajka.

(Poſracžowanie.)

S runymaj nohomaj pſchiběža kupjelski dohladowar, ſo by ſyňchowazemu a ſtonazemu Žurjej ſi woſo pomhal; jemu ſo ſaſtyška, ſo dyribi ſo ſe wſchém tutym zusym, jemu njeſnatym ludom ſejnacž a ſtowarschicž. Wón pomaſza do ſaka, ſo by małemu po-honezej někajki pjenes ſa napitk dał; tón pak běſche ſo hižo i woſom a mulom ſhubil. Na dohladowarja ſo ſeprěwſchi dónđe Žurij pod třechu a njemějſehe njemału staroſcz, hacž tež to pjenesj jemu doſahnui, ſo mołł kupjele placžicž. Wo tym pak nichtón ani njerčezeſche, nichtón ſo jeho njepräſchesche, kelfo měl wón traſch pjenes. Dowjedzechu jeho do komorečki, hdžez jemu kaſachu, ſo by ſo wužlekał; wſcho to ſtaſaſche ſo i němym ma-chanjom, tola wulžy luboſnie; tak dha pocza ſo jemu tu ſpodo-bacž, a jenož ſo kaſeſche, ſo njeběſche ſwoju Hanu ſem ſzobu wſal.

S komorečki džesche po ſchodziſku do wulfeho hata, hdžez ſo hižo množy, kotsiž běchu do njeho ſem pſchischi, kupachu. Na ſměchi džesche naſhemu Žurjej, wuhladajzy wſchěch tutych hacž do poł života we wodže; někotri běchu ezi ſuſchi, jako ſerdki pſchi ploče, ſeſuſcheni mužkojo; druſy běchu brjuchacž, jako býchu ſebi piwowy ſud ſa brjuch pſchivjaſali, a wſchitzu tucži hromadže w jenej wodže a jenym hacže, a wſchitzu ſyňchowachu a ſtonachu a myſachu ſebi ſi tſchepotatymi rukami ſwijadle a ſeſhniſene ſtawy. Płot, wýžoki jako najwjetſhi ežlowjek, džesche ſóniske kupjele wot mužſkich. Žurij wſchaf njeběſche ani pröſchka wežipny, ſo by po-ſladacž chžyl, kajke ſu kupjele tam ſa płotom. Bojaſliwje ſaleſh ſkonečnje do jaſneje wody, kotsiž ſi miłej ežoplotu jeho ſtawu, ſi drijenjom ežwilowane, koſchecſche, a hižo ſa krótki čaſ ſacžuwaſche dobrotu wokſchewjazych kupjelow.

Běchu jemu kaſali, ſo by pomaſu hat pſcheshol a ſo by pilnje ſo pod wodu nóril. Požluſchuy jako wówza ežinjesche wón po doſtatej kaſni, njeſladajzy ani na prawu ani na lewu ſtronu, doniž njeběſche hacž do ſtriedž hata pſchischi, hdžez džesche jemu woda hacž do ſchije. Tu ſo roſhlađowaſche, a njemóžesche ſo dodži-wacž tu: njeběchu tu ani wjazy mužojo ſi plechom na hlowje, ani ſchědžiwzy, ale ſrostni mužojo ſi brumny, ežornymi a nažołcz wlo-žam; duž pomaſza ſebi ſam na hlowu a hlej, kajke wjeſeſe, hlowa běſche ſaſo połna ſi wložam, kajkuž běſche měl ſa ſwoje młode ſleta. Po jeho ežele žolmiesche ſaſo ežopla ſrej a wſchě jeho bo-ſoſe běchu ſo ſhubile. Najradſho by někto ſ runymaj nohomaj ſ kupjele wuſkoži, ſpolojiwſchi ſo, nabywajzy telko noweje ſiwi-ſteje možy. Alle zunje a mózne žolmy honjachu jeho do předka ſe wſchěmi druſimi, doniž njeſchiidžechu na druhi brjoh. Tu nje-ŵerjeſche ſwojimaj wocžomaj, hdžez kupjelski ſlužownik powitawſchi jeho, jeho do ſtviežki dowjedze, ſo by tu w ſchpigelu ſwoju pſcheměnjeniu poſtaſu wuhladał. Runaſche ſo wón tola hacž na po-ſlednju wloſku tamnemu hajnikej, kajkehož běſche jeho moleř, hdžez bě ſi nawoženjom był, molował. Pſchipuežowawſchi do wžy, mě-jeſche moleř ſpodobanje na młodym ſrostnym hajniku. Žurij njemóžesche ſo na ſebi ani dohladač wot horſa hacž dele ſi palzo-maj na nohomaj. Koſpſchestrjeſche ſylnie, mjaſnej ruzy, maſasche ſebi do ſudžerjowych wložow a ſmějſeſche ſo ſi wotewrjenej hubu, ſo by ſwoje wjeſeſe měl nad ſwojimi rjanymi bělymi ſubami. Tež hdžez běſche ſo i nowej draſtu, ſa njeho pſchihotowanej, wodžel, mějſeſche wulſe ſpodobanje ſam na ſebi. Draſta běſche podobna na jeho draſtu, w kajkejž běſche wón — 24létym młodženž — ſhodži; tež ſ tym běſche zyłe tak, jako jeho draſta tehdyn, ſo w žanym ſaku ani pléſniweho pjenježka njenamaka. Hdžez pak chžysche kupjelskemu ſlužomniku ſahańbieny ſwoju ſhudobu wuſkoržicž, dha tón ſ hlowu wiſeſche. Wſcho běſche ſa njeho hižo ſaplaſzene, a Žurij njemějſehe ſebi tcho dla žanych staroſczow ežinicž.

* * *

Wjeſeſky, kaž młodiy jeſeń, wustupi wón ſe ſwojeje kupjele; ſo ſo ſa njeho ſamo wot ſo roſumjesche, ſo tež ſi druhiſh kupjel-

ſich komorow młodži ludžo wuſtupowachu, kotsiž ſo wſchitzu — kóždy po ſwojim ſpodobanju — nad ſwojej nabycieſi młodnoſczi ſwjeſzelichu. Tola njemějſehe žaneho požadania, ſo by ſo jenemu ſi nich pſchitowarſchi; jeho wutroba, kaž ſo jemu ſdaſche, bjeſe wſcheye nadžije, ſadaſche ſebi, ſo by ſwoju „wiewjerežku”, kaž běſche Hanje ſa młode ſeta narjeſk, ſaſo wohladał. Pſchetoz to jeho boleſche, hdžez ſo dopomni, ſo wona někto ſmorſehezena, ſwijad-njenia, ſchedziwa ſónka po domje ſhodži, a wón naſtupi wſchón czerſtwy a ežilh dróhu do ſcherokeho ſwěta. S phtajzymaj wo-řomaj pohlada ſebor na ſóniske kupjele. Tam wumjeřwi ſo runje pižana byla womłodženych ſzonow a ſtarzych młodych holzow; ſi wje-ſchelymi wocžemi ſa hólzami hladajo ſhichotachu a ſmějachu ſo. Alle běchu wone tež wſchě rjanki, běchu tež wjeſeſe, mějachu wložy rjane kaž ſolte ſlotu abo czorne kaž najeřenſche wuhlo — wložy mějachu wſchě roſpleczena, ſo bychu w rańſhim wěſtiku wuſkhytle po kupjelach — dha ſo tola njemóžesche žana měricž ſi tamnej nežnej, ežeſnej burskej holzu, kotrūž běſche ſa ſwoje ſiwiſeje je-nieždy lubował.

Tola ſi lóhkej myſlu ſi nowa doſtatej młodofeze wotbu wón bory ſi wſchě tute wopomnjeński a czechniſche wjeſeſy po ſcherokej dróſy dale, wot womłodžazeje ſtudnie do wulfeho měta wjedžazeje. Schto měl najprjedy ſapocžecž, ſo by sprawniſe ſo žiwił, to jeho někto hiſcheze njeſtarasche. Wón ſpuſchezeſche ſo na ſwoje ſbože a na ſwoju czerſtwosć a ežiſosć, ſahwiſda ſebi a myſleſche ſebi, někajke dželo nadeńđe ſawjeſe, kotsiž by ſo ſa njeho hodžalo. S wopredka wſchaf njenamaka niežo, khiba jenu ſi womłodženych holzow, kotsiž běſche ſo do njeho ſahladał, a kotsiž teho dla pomalscho džesche. Doſežahnywſchi jeho, woprascha ſo, hacž by dowolil, ſo by ſo jemu pſchitowarſchi, dokelž je tu zyłe ſama-lutka w wulſej ežriodže. Wona ſmějſehe ſo tak lubje na njeho a běſche tak nežne, rjane ſtwarjeńčko, ſo ſo Žurij njemóžesche jeje dowobaracž. Duž dha wſa jeho ſa ruku, a duž po pucžu po-wjedaſche jemu, kaf je wona węzera hiſcheze ſtara ſmorſehezena wownka byla, kaf ſu ju wo wžy měli ſa ſhodoſtu, hacž runje ſo neje ežaž ſwojeho ſiwiſeje ſi ežertom ſtowarschila. Potom ſu ju chžyli ſa kuſlařnicžu paſicž, kaf je ſkonečnje wſchenu ſtrachy ſo-myňla a kaf je zyli nōz běžala, doniž neje ſkonečnje na wulke ſbože k womłodžazej ſtudni pſchischi. A někto chžysche ſebi mu-dríſho ſaradžie, njeſtasche wjazy sprawniſe dželacž a ſo drěcž a ſo ſkonečnje wobrēczeč dacež, ſo je kuſlařnicža, dokelž je jeniežki ſub w hubje a ſkončojty nōz měla. Někto chže ſo ſawjeſzelicž a rjanyh mužow wobluſlowacž, kaž je wón tajfi; a ſa to dale niežo njetrjebaſch, khiba rjanej lizy a blyſchęzatej młodej wóčzny.

To wſcho wona tak luboſnie rēčeſche, ſo Žurij ſawjeſe ne-móžesche hněwny na nju bycz; a ſo ſo bôle a bôle k ſwojemu towarjeſche ſiſchęzecze, mějeſche ſwoju pſchicžinu w tym, ſo ſebi radý njeſwiedžesche w zusym kraju. Žurij pak ſapocži ſo pod klo-bukom, a rad by ju wotbył tutu rjanku, kotrūž jemu wſchelazy, ſi kotsiž ſo duž po pucžu ſetkaſche, ſawidžachu. S džela ji-machu jeho ſtrachi pſchi nowym towarſtvi, dokelž pod róžojtym mjeſwocžom młodej ſuſlařki wótrij wobras ſtaruchi wuhlada, kotsiž bě ſenž ſi niſu ſchęzepowzej wuežella. A tola njeſtasche hrubje nežnoſcž a luboſciwioſež wotpoſkaſacž, kotsiž běſche ſo jemu njewohladažy pſchinucžila. A tak džeschtaj wobaj kaž wſchitzu druſy po dwu po dróſy dale.

(Poſracžowanie.)

K roſpominanju.

Wulſej hromadže ſamkú twarjenje twojeje wutroby, jeno jim mało wotewr khežne durje, hiſcheze njenje druhe jſtvy, jum naj-mjenje twoju najſnutſkowniſchu komorku. Alle tón Anjes njech hlađa wot ſwiflow do najſnutſkowniſcheho kučika; jeho ſwětlo budž tebi wſchudžom witane!

* * *

Čeſeho dla ſo mi njedyrbjalò derje hicž, hdžez Bóh na mój hréch njecha hlađacž.

Dalishe dobrovólne daru ſa wbohe armeniſle ſyrotu:

N. R. ſ V.	10 hr.
N. ſ V.	3 "

Hromadže 13 hr.

W mjenje wbohich ſyrotow praji wutrobný džak

Gólez, redaktor.